

**ת"פ 49827/12 - משטרת ישראל תביעות- שלוחת רملת נגד מוחמד
ארמיליה**

בית משפט השלום ברملת

ת"פ 15-12-49827 משטרת ישראל תביעות- שלוחת רملת נ' ארמיליה(עוצר)
בפני כבוד השופטת רבקה גלט

בעניין: משטרת ישראל תביעות- שלוחת רملת
עו"י ב"כ, עוזר זהר שקור שורץ
המאשימה
גנד
محمد ארמיליה
עו"י ב"כ, עוזר אביה אלפסי
הנאשם

הכרעת דין

החלמתי לזכות את הנאשם מן העבירות של הסעת שב"ח וכן עבירות התנועה והרשלנות, ולהרשו עבירות של שהוא
שלא דין והפרעה לשוטר.

האישום

כתב אישום מיחס לנאשם עבירות של כניסה לישראל שלא כדין לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל התשי"ב-1952 (להלן: חוק הכניסה); הסעה שלא כדין לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה; הפרעה לשוטר, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ג-1977 (להלן: החוק); נהיגה פוחצת של רכב לפי סעיף 338(א)(9) לחוק; נהיגה בזמן פסילה, לפי 67 לפיקודת התעבורה (נ"ח)תשכ"א-1961; נהיגה ללא רישיון נהיגה, לפי סעיף 10א לפיקודת התעבורה.

פרשת העובדות היא כי ביום 20.12.15, בסמוך לשעה 11.25, בכביש 6 מחלף דניאל לכיוון צפון, נסעה/neג הנואשם ברכב מאזדה, בשעה שאין בידו היתר שהוא כדין בישראל. הנאשם הסיע ברכבו תושב האזרע שאין בידו אישור כניסה כדין, בתמורה לתשלום של 250 ל"ן, וכן שני אחרים שזהוותם לא ידועה. עת ביקש השוטרים מהנאשם לעצור את הרכב, בלבדו/neג את הנידת לכיוון הנטייה השמאלי והחל בנסעה מהירה תוך סטייה ומעבר בין נתיבי הכביש, תוך שהוא גורם לכלי רכב אחרים לבולם או לסתות מנטייב נסיעתם. בהמשך, לפני מחלף כביש 444 סטה/neג הנואשם ימינה, ירד לשולי הכביש, ועצר את הרכב. מיד החלו האחרים והנאשם להימלט מן הרכב רגלית, תוך שוטר רץ אחריו/neג הנואשם וצועק לו "עצור משטרת", אך/neג הנואשם המשיך להימלט עד שנתקפס לאחר מרדף קצר. האירועים האמורים בשעה/neג שהנאשם היה נתון תחת פסילת רישיון הנהיגה, על פי החלטת בית המשפט מיום 9.6.14 בת.פ 31127-01-14.

עמוד 1

גדר המחלוקת

הנאשם הודה כי שהוא בישראל שלא כדין, וכן הופיע לשוטר בבריחתו מן הרכב, לפיכך יש להרשו עבירות אלה.

לצד האמור, הנאשם טען כי הוא לא נהג ברכב, ולכן לא ביצעה את יתר העבירות, המוחסנות לנוהג הרכב.

ווצא אפוא, כי המחלוקת בה עלי להכריע היא: האם הוכח מעבר לכל ספק סביר, כי הנאשם הוא נהג ברכב המזדה. לנוכח מיקודת של המחלוקת, אני מוצאת לנכון להפר את סדר הדיון, כך שתובא גרסת הנאשם במלואה, לפניות ראיות התביעה.

גרסת הנאשם

הנאשם העיד כי בעת האירוע היה אסיר משוחרר במשר תקופת קצרה, והחליט לחת את עצמו בידיים ולצאת לעבוד. לאחר שחברו מצא עבויה עבודה באולם חתונות בראשון לציון, קבע עם הנהג בשועפתה, שילם לו 250 ₪, והתיישב במושב ליד הנהג. הנהג העלה עוד שלושה אנשים, ונסע בכיוון תל אביב. כשהחל המרדף של השוטרים, ביקש מן הנהג שיעזר ויחדל ממעשייו, אך הנהג המשיך ושביל מסויים, והוא אחץ לו בהגה ודרש שיפסיק את נהיגתו הפרועה, וזה הנהג עצר בצד הכביש. לאחר מכן, ירד מן הרכב ורצה לבסוף כיון שלא היה לו רישיון, אך השוטר תפס אותו. לטענתו, לא מסר את שם הנהג בעת החקירה כיון שאין זה נהוג להפليل אחרים, אך כתעת מסר ששמו היה ניזאר.

הנאשם העיד כי בשעה שנעצר ביקש ממנו השוטר לפתוח את המעיל, ורק לאחר מכן רשם את פרטי לבשו. לאחר מכן, השוטר טען שהיה את פרטי לבשו עוד בעת המרדף. לטענתו, לא נהג ברכב ולא היה לו קשר לנוהג.

ניתוח הראיות

לאחר ששמעתי העדויות ועינתי בראיות שהוגשו, מסקנתי היא כי נותר ספק של ממש בשאלת האם הנאשם הוא נהג ברכב, ואלה נימוקי:

א. התביעה מבססת את האישום על עדותם של שני שוטרים: שימוש וטלייז, שביצעו את המרדף אחר הרכב המזדה, ומעצר המעורבים.

שני השוטרים העידו כי זיהו את הנאשם באופן וודאי כמו שנוהג במאזדה, שכן במהלך המרדף נסעו במקביל אליו, במרחק של כמטר עד מטר וחצי ממנו, והוא להם קשור עין עמו. יותר מזה, הוא הסתכל עליהם בעיניהם.

שם העיד שזיהה את הנאשם על פי תיאור תסרוקתו- שיער קצר, מסודר, ג'ל קוצים, וגונן עורו השחום (עמ' 7 ש' 15). כמו כן, ראה כי החשוד שיצא מדלת הנהג והחל לבסוף אל השטח הפתוח, לבש מכנסי ג'ינס וזילט טרנינג כחול, וזהו תיאור התואם לתיאור הנאשם כפי שנעצר (עמ' 7 ש' 6). טלייז העיד כי הנאשם לבש סודר כחול עם פס אדום בצד ארון וחולצה לבנה מתחתיו, ושערו היה קצר (עמ' 14 ש' 18). גם הוא הדגיש כי זיהוי הנאשם היה וודאי שכן נסעו קודם לכן במקביל לרכבו, וזה ראה אותו ממרחק של מטר אחד.

שם וטיליאז עומתו בחקירה הנגדית עם הטענה לפיה תיאור הנאשם רק בדיעבד, אך שיהיה תואם לתיאור החשוד שעצרו, הוא הנאשם. שניהם שללו אפשרות שculo, ועמדו על דעתם כי זההו היה וודאי, בשל המרחק הקצר מן הנאשם בעת המרדף. ואולם, בתשובותיהם נתגלו סתירות, בעניין האותנטיות של פרטיו זההו ככללה שנמסרו בזמן אמת, ולא בדיעבד: טלייאז העיד כי התיאור נמסר בזמן אמת בקשר (עמ' 17 ש' 21), וטען כי אילו הובאה הkalta השיחה ביניהם לבין המוקד מעת המרדף, היה ניתן לשמוע את התיאור שנמסר בקשר, אוזות החשודים שברחו מן הרכב (עמ' 15 ש' 25). בנגדו לכך, שמש העיד כי תיאור הנאשם לא נמסר בקשר, בעת המרדף (עמ' 9 ש' 21).

בכל מקרה, בהמשך לעודותם של השניים, הובאה לדין קלטה המוקד והושמעה לבית המשפט, אך אין מחלוקת כי לא נשמע בה כל תיאור של החשודים. אינני מתעלמת מהסבירו של טלייאז לפי הקלטה נמסרת בשני תדרים, גל תחנה וגל מרכז, ושיתכן שהתיאור נשמע בתדר השני. ואולם, לא הוגשה הקלטה נוספת, וכנראה שלא נשמרה כזו, על פי בדיקת התובע.

ב. שמש העיד כי תיאור הלבוש של נהג המאודה היה "ז'קט כחול כהה", וכן אישר כי הז'קט היה רכים עד למלטה. לעומת זאת, טלייאז העיד כי הנהג לבש סווודר כחול עם פס אדום בצווארו, וחולצה לבנה מתחתיו. ואולם, על פי דוח פעולה נ/1 של השוטר טליה מלקמו שלא היה עד תביעה, תיאור הלבוש היה: "הנהג לבש סווודר שחורה". הבדלים אלה בתיאור, יש בהם כדי לעורר ספק בעניין זיהוי הנאשם כמו שנagara. מעבר לכך, על פי תמונה ת/2, הנאשם אמנים לבש ז'קט טרנינג כהה, אך לא נראה פס אדום בצווארו, כי אם פס דק לבן.

כאן המקום לציין כי במהלך המשפט הוצג בפניו סרטון תיעוד חקירת הנאשם בויאדו, ושם ניתן לראות כי הצד הפנימי של צווארון הז'קט שלו היה בעל גוון ורוד או אדום. ואולם, ספק בעיני האם ניתן היה להבחין בכך בעת המרדף, בשעה שהמדובר מצד הפנימי של הבגד, ובשעה שלפי עדות שמש, הז'קט היה רכים.

הפערים בתיאור לבוש הנהג מותירים לדעתם שפק, שמא אמנים בלהט הטיפול באירוע דימו השוטרים לעצם כי ראו את פרטיו הלבוש עוד בעת המרדף, בעודו של דבר הבחינו בהם רק לאחר המעצר. חשש זה מקבל חיזוק בעדות הנאשם הנ所说 לפיה השוטר ביקש ממנו לפתח את הז'קט ורק אז תיעד בכתביהם את פרטיו לבשו.

ג. שמש וטלייאז העידו כי מיד לאחר מעצר החשודים, חיפשו בשטח אחר מפתחות הרכב, ולא מצאו אותם (עמ' 10 ש' 25; עמ' 17 ש' 31). אילו היה זה הנאשם שנagara ברכב, יש להניח כי המפתחות היו נתפסים עליו, או זורקים במסלול בריחתו. העובדה שלא נתפסו, מעלה את הספק שמא אחד מן השניים שנמלטו, אחז בהם, לאחר שנagara.

ד. טלייאז העיד כי עוד באותו יום בשטח, מסר הנאשם שלא הוא נהג ברכב. בהמשך, הנאשם עמד על טענתו גם בעת גביה אמרתו ת/1. לנוכח טענה זו, שההendant היה עקייב בה מאז נעצר, היה זה מחייבת המשטרה למצות את החקירה בשאלת זהות הנהג, לעומקה.

ה. החוקר שגב העיד כי לנוכח גרסת הנאשם בחקירהו, לפיה ישב ברכב ליד הנהג, ראה לנכון לבצע עימות בין לבין החשוד הנוסף שנעצר בגין עבירה שב"ח (ושוחרר לאחר מכן). זאת, לאחר שאותו שב"ח מסר שעמו ידוע את זהות האדם שנagara ברכב, אך הוא מכיר את מי שישב לידיו, וטען כי לא היה זה הנאשם. שגב סבר כי הצלבת הנתונים תוכל להוכיח שההendant משקר, לפיכך ערך את העימות, ואمنם, לפי עדותו, שב"ח מסר בפניו כי לא הנאשם ישב ליד הנהג. ואולם, עדות שגב בהקשר זה היא בגדר עדות מפני השמואה, שהרי אותו שב"ח לא העיד במשפט. יתרה מזאת, שגב אישר כי במהלך העימות שערך, לא אפשר לנאים להפנות שאלות אל השב"ח, אלא מדובר היה בהליך חד צדדי שבו הנאשם הוצג בפני אותו שב"ח שנטבקש לזהותו (עמ' 23 ש' 13), ותו לאו. שיתכן כי אילו התאפשרה

לנאמן הזכות לשאול שאלות, היה השב"ח הנ"ל מוסר גרסה שהיתה מובילה להתרפות החקירה בכיוונים אחרים, שהיו מועילים להגנת הנאשם, אך אפשרות זו נשללה ממנו.

. אין מחלוקת על כך שברכוב המאודה נתפסו רישון הרכב ותעודת ביתוח חובה נ/2. על פי הממסכים הללו, בעלי של הרכב היה שוויקי מוחמד מירושלים, אך ביום 18.12.15 העבירה הבעלות לידי אחד ابو סבית חלייל שכותבו: ת"ד 2419 באר שבע.

למרות שהיו הפרטים הללו בידי המשטרה, לא נעשו פעולות חקירה כלשהן על מנת לאתר את בעל הרכב, בכתבתו, או באמצעות הבעלים הקודם של הרכב, על מנת לברר עמו את קורתויו של הרכב בתקופה שקדמה למועד האירוע. אך ברור הוא כי היה בידי הבעלים לשפוך אור בשאלת זהותו של המחזיק ברכב, ובשאלת זהות הנוהג.

כשנשאל החוקר שבגב בעניין זה, השיב כי איןנו זוכר מדוע לא נבדקה סוגיה זו, והביע דעתו כי אם היה הדבר נכון, היה בידי התביעה לדרש השלמת החקירה, אך צאת לא עשתה (עמ' 25 ש' 17).

. הימנעות המשטרתית מלברר את זהות הנוהג המאודה באמצעות איתור הבעלים, או למצער, באמצעות עדות אקטיבי יותר בין הנאשם לבין החשוב הנוסף, מהוות מחדר חקירה, שהרי המדבר בפעולות חקירה בלתי מסובכות בעלייל, אשר היה ביכולתו לשפוך אור על האירוע, ולברר את טענת הנאשם. נדמה כי אי ביצוע הפעולות הנדרשות, נבע מהתמקדות בעודותם המפליליה של שימוש וטלייז, תוך זנחת כיווני חקירה אחרים, שהוא בהם פוטנציאלי מזכה.

בקשר זה, אמר בית המשפט העליון בע"פ 5386/05 אלחוורטי נ' מד"י (18.5.06):

נאמר לא אחת כי בבסיס חובת החקירה, המוטלת על הרשויות, עומדת החובה לפעול לחקיר האמת והחoba להביא לדין את הנאשם האמתי ביצועה של העבירה. חובת הרשויות למיצוי הליני חקירה כראוי, מהוות גם חלק מזכות הנאשם למשפט תקין והוגן, בהיותו אמצעי לחשיפת האמת. ברוח זו נפסק מהאי לישנא: "מטרת החקירה המשטרתית אינה מציאות ראיות להרשעתו של חשוד, אלא מציאות ראיות לחשיפת האמת, בין אם אמת זו עשויה להוביל לזכותו של חשוד, ובין אם היא עשויה להוביל להרשעתו" (ע"פ 721/80 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(2) 466, השופט - כתארו אז - ברק). לאור זאת, השאלה היא מהי הנפקות והמשמעות של מחדרי החקירה. מבקש אני להניח כי זהו האתוס של גורמי החקירה. אך - מבלי להטיל דופי - יש צורך באמצעות הדרכה ופיקוח תדירים כדי שלא יהיה חשש למדרון חלקלאק; מתוך חולשות אנוש, הרצון לפטור תעלומות פשע עלול לנבוע על בקשת האמת.

במקרים שבהם נתגלו מחדרים בחקירה המשטרתית, בית המשפט צריך לשאול עצמו האם המחדלים האמורים כה חמורים עד שיש לחוש כי קופחה הגנתו של הנאשם, כיוון שנתקשה להתמודד כראוי עם חומר הraiות העומד נגדו או להוכיח את גרטתו שלו (ע"פ 173/88 מרדיqi אסראף נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(1) 792, 785 (השופט גולדברג); ע"פ 5781/01 טארק אמר נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 681, 688 (השופט ג'ובראן); ע"פ 5152/04 שורייק אגרונוב נ' מדינת ישראל (השופט ג'ובראן)). על פי אמת מידת זו, על בית המשפט להכריע מה המשקל שיש לתת למחדל לא רק כשהוא עומד לעצמו, אלא גם בראיות מכלול הראיות (ע"פ 2511/92 נאייל חטיב נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (השופט גולדברג)). העדרה של ראייה, שמקורו בחקירה המשטרתית, יזקף לחובת התביעה בעת שיישקל מכלול ראיות, ומайдן גיסא, הוא יכול לסייע לנאמן כשבית המשפט ישköל האם טענותיו מקומות ספק סביר (ע"פ 4384/93 מליקר נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (השופט קדמי);

רע"פ 8713/04 רצבי נ' מדינת ישראל (טרם פורסם) (השופט עדיאל); ע"פ 10735/04 גולדמן נ' מדינת ישראל (טרם פורסם) (השופט נאור). נפקותו של המחדל תליה בתשתית הראיותה התביעה ובספקות אותם מעורר הנאשם, והשלכותיו תלויות בניסיונו של כל עניין וענין: "אכן, יש נסיבות שבהן כרוכה אי עriticת בדיקה או רישום הودעה על ידי המשטרה, באבדן ראייה חשובה, ולעתים אף חיונית, הן לתביעה והן להגנה. כאשר 'חסרה' ראייה כאמור לתביעה- נזקף ה'מחדל החקירתי' לחובטה, שעה שנערך מזמן הראיות ונדונה השאלה האם הרימה התביעה את נטל ההוכחה המוטל עליה. ואילו מקום שהעדירה של הראייה 'חסר' להגנה, תוכל זו להצביע על ה'מחדל' כשיקול בדבר קיומה של ה'אפשרות' הנטענת על ידה, הכל בהתאם לניסיות המוחdot של העניין הנדון" (ענין מליך האמור, בפסקה 6ג (ההדגשה המקורי); ראו גם ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ ואח' (המשנה לנשיא מצא, השופט לוי והשופט גרוןיס) (טרם פורסם), (פסקה 53); מהאמור לעלה, כי על מחדלי החקירה להימدد בדרך כלל במישור הראיתי (ענין מליך, שם).

ובע"פ 1645 פלוני נ' מד"י (3.9.09), אמר בית המשפט העליון:

טענת נאשם לקיום של מחדלי חקירה מחייבת את בית המשפט לבחון האם אכן התקיימו מחדלים שכאהה והאם קופча הגנתו של הנאשם באופן שהקשה עליו להתמודד עם חומר הראיות נגדו (ראו למשל: ע"פ 6679/04 סטקלר נ' מדינת ישראל ([פורסם ב公报], 11.5.06) פסקה 35; ע"פ 10596/03 בשירוב נ' מדינת ישראל ([פורסם ב公报], 4.6.06) פסקה 20 לפסק דין של השופט לוי). משקלו של מחדל החקירה ביחס למכלול הראיות נבחן באופן שהיעדר ראייה הנבע מחדל זה מייחס לתביעה ויכול לשיער לנאשם לבסת טענה לספק סביר (ע"פ 557/06 עלאך נ' מדינת ישראל ([פורסם ב公报], 11.4.07) פסקה 29). במקרים אחרים, עצם קיומו של מחדל חקירתי לא די בו כדי לבסת ספק סביר באשמה שתוצאתו זיכוי. נדרש כי יהא זה מחדל מהותי היורד לשורשו של עניין (ראו למשל: ע"פ 6040/05 פלוני נ' מדינת ישראל ([פורסם ב公报], 9.8.06) פסקה 10). אכן:

"אף לו נמצאו מחדלי חקירה, אין בעובדה זו כשלעצמה כדי להוביל לזכותו של המערער. הלכה היא, כי אין מוטלת על התביעה החובה להציג את הראייה הטובה ביותר, וכי תציג ראייה מספקת. בסופו של יומם, שאלת נפקותם של מחדלי חקירה מօכערת בהתאם לניסיות המקלה הפרטנית, תוך בחינת השאלה אם יש בתשתית הראיותה אשר הונחה לפתחו של בית-המשפט, כדי לבסת את הרשות הנאשם בעירה שיוחסה לו במידה הנדרשת בפליליים..." (ע"פ 7320/07 פלוני נ' מדינת ישראל ([פורסם ב公报], 13.5.09) וההפניות שם).

לדעתי, בשים לב למאגר הראיות, יש לקבוע כי המחדל בעניין בירור זהות בעל הרכב וחיקירתו, יורד לשורשו של עניין, שהרי פגע באורח משמעותי הנאשם להtagnon מפני האישום, ולהוכיח כי לא הוא נוג ברכב. לא ניתן לציין כי לא הובאה כל ראייה מטעם התביעה באשר לגורלו של הרכב המאזרה, ולא ידוע לבית המשפט האם עודנו תפוס בידי המשטרה או שמא הושב לידי מן דהו.

סיכום

מניתי את הקשיים העולים מראיות ה התביעה.

בנוסף, קבעתי קיומו של מחדל חקירה היורד לשורשו של עניין, בכך שלא נעשה ניסיון לאתר את בעל רכב המאודה שבוביצעו העבירות, על מנת לברר באמצעותו את זהות הנаг.

צירופם של הקשיים הראיתיים ומחדל החקירה מוביל למסקנה שלא ניתן לקבוע מעבר לכל ספק סביר כי הנאשם הוא שנаг ברכב.

אשר על כן, אני מרשעת את הנאשם בעבירות של שהוא שלא כדין, לפי סעיף 12 לחוק הכנסה לישראל התשי"ב-1952, וכן הפרעה לשוטר, לפי סעיף 275 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, על פי הודהתו.

אני מזכה את הנאשם מן העבירות של הסעה שלא כדין, נהיגה בפסילה, נהיגה פוחצת, נהיגה ללא רישון ונהיגה ללא ביטוח, וזאת מחתמת הספק.

ניתנה היום, כ"ט איר תשע"ו, 06 יוני 2016, במעמד הצדדים